

Буряад хэлэн 3-дахи класс

Хэшээлэй сэдэб: Үгын гараһан һуури гэжэ юун бэ?

Зорилго:үгын гараһан һуури тухай ойлгосо

Һуралсалай түсэблэһэн дүн (Планируемые результаты)

Буряад хэлээр шадабари (предметные): үгын анхан ба гараһан һуури оложо шадаха дадалтай болгохо.

Метапредметные: бэеэ гуримшуулаад ябаха шадабари (регулятивные УУД): багшатаяа хамта хэшээлэйнгээ зорилго табижа һураха, хэшээлдээ өөрыгөө сэгнэхэ дадал хүгжөөхэ.

Оршон тойрониие шудалха шадабари (познавательные УУД): оньһон үгэнүүдэй удхыень тайлбарилан абаха, байгаалида гамтайгаар хандаса хумуужуулхэ.

Харилсаха шадабари (коммуникативные УУД): һурагшадай хэлэлгэ хүгжөөлгэ, үгын нөөсэ элбэгжүүлхэ, хажуудахи нүхэдөө шагнаха, тэдэнэйнгээ хэлэхэниие ойлгохо, хоёр хоёроороо ажаллаха.

Хэрэгсэлнүүд: карточканууд, презентаци

<https://plickers.com/> сайт

Хэшээлэйябаса:

Хэшээлэй шатанууд	Багшын ажаябуулга	Һурагшадай ажал
1. Эмхидхэлэй үе	Хонхо шангаар жэнгирбэ, Хүбүүд, басагад сугларба. Буряад хэлэнэй хэшээлдэ Булта хайнаар һурая! Мүнөөдэр хэшээлдэмнай олон айлшад ерэбэ, булта эрьелдээд, мэндээ хэлэе. Таанарай сэбэрхэн шарай, урихан нюдэ харахадаа, би ехэ баяртайб, хүхюутэйб. Үхибүүд, сэдхэлэйтнай байдал ямар бэ? Асуудалнуудта харюусажа мэдүүлэе. - Хэн мүнөөдэр баяртайб? - Хэн буряад хэлэндээ ехэ дуратайб? - Хэн ажаллахаар бэлэн бэ? - Хэн хэшээлдээ ажалаа сэгнэхээр бэлэн бэ? - Хэн хэшээлдээ таба абаха дуратайб?	- Сайн байна! - Би - Би - Би - Би - Би
2. Хэшээлэй сэгнэлтэтэй танилсалга	Анхарагты, самбарта амжалтын гэшхүүр. Хэшээлэй даабари дүүргэхэ бүри энэ гэшхүүр өөдэ гаража байхабди, өөһэдыгөө сэгнэхэбди, смайлик зурахабди. Энэ гурбан смайлигһаа нэгынь шүүгээд, гэшхүүр дээрээ зурахат. Смайлигуудтай танилсая.	Смайлик 1 слайд 2 слайд
3. Зорилго бэелүүлхэ шата: 1. Шэнжэлгын шата	Үхибүүд, танай урда оньһон үгэнүүд байна. Аман соогоо уншагты. Шангаар уншагты. Бэе бөөндээ уншагты. Хэн шангаар уншахаб? -Энэ оньһон үгэнүүдэй удхыень тайлбарилая. - Зай, бэрхэнүүд! - Мүнөө хоер хоероороо ажаллая.Энэ оньһон үгэнүүд сооһоо	3 слайд <u>Нэгэ һурагша уншана</u> Оньһон үгөөр ажаябуулга

	түрэл үгэнүүдые ологты, доогуурнь зурагты. - Ямар үгэнүүдые олообта? -Энэ үгэнүүдэй анхан хуури нэрлэгты - Эдэ үгэнүүд ямар аргаар бии болооб?<u>Гарааб?</u> - Эдэ үгэнүүдэй гол үгэнь ямар болоноб? - Анхан хуурида ямар залгабари (суффикс) нэмээтэй байнаб? - Анхан хуури залгабари хоерые яаж нэрлэхээр бэ, хэлэгты	хургаал,хурагша,хургуули, хуранхаар. - хур - Залгабариин (суффиксын) хүсөөр - хур, хура - Гаал, гша, - <u>Гарахан хуури бии болодог.</u>														
Хэшээлэй темэ ба зорилготой танилсалга.	- Мүнөөдэр хэшээлдээ юун тухай хөөрэлдэхэбибди? - Хэшээлдэ бидэ гарахан хуури юуб гэжэ ойлгохо ёготойбди	<u>Гарахан</u> хуури тухай														
Самооценка	- Гэшхүүр дээрээ өөһэдыгөө сэгнэгты, смайлик зурагты.															
Шэнэ темэ ойлгоһоной түрүүшын шалгалта.	- Конверт соо үгэнүүд байна. Тэрэ үгэнүүдые хоёр бүлэг болгон хубаагты: Хоер хоероороо ажаллагты. (Анхан ба гарахан хуури) - Шалгая!	Хада, ажалшан, газар, үбхэн, бэшэмэл, сэрэг, хургаал, хадалга, ажал, газарлиг,үбхэн, бэшэ, сэрэгшэ, хура <table><tr><td>Хада</td><td>хадалга</td></tr><tr><td>ажал</td><td>ажалшан</td></tr><tr><td>газар</td><td>газарлиг</td></tr><tr><td>үбхэн</td><td>үбхэхэн</td></tr><tr><td>бэшэ</td><td>бэшэмэл</td></tr><tr><td>хура</td><td>хургаал</td></tr><tr><td>сэрэг</td><td>сэрэгшэ</td></tr></table>	Хада	хадалга	ажал	ажалшан	газар	газарлиг	үбхэн	үбхэхэн	бэшэ	бэшэмэл	хура	хургаал	сэрэг	сэрэгшэ
Хада	хадалга															
ажал	ажалшан															
газар	газарлиг															
үбхэн	үбхэхэн															
бэшэ	бэшэмэл															
хура	хургаал															
сэрэг	сэрэгшэ															
Самооценка	- Гэшхүүр дээрээ өөһэдыгөө сэгнэгты, смайлик зурагты.															
	- ФИЗМИНУТКА															

Текст дээрээ ажаябуулга	Манай байгаали арюун найхан, тунгалаг сэлэр аршаан булагуудтай, баян ой модотой. Ньютагтаймнай зулгы ногоон дээрэ улаан номдо ороһон амитад ажамидаардаг, янза бүрийн ургамал ургадаг. Түрэл газар, эхэ ньютагаа гамнажа, сахижа ябаял! - Текст уншагты. -Гол удхыень элирүүлэгты. - 2017 ондо манай Росси гүрэндэ юундэ анхарал табигданхайб? - Юундэ байгаалияа гамнаха хэрэгтэйб? - 1ряд – сэлэр - 2 ряд- газар - 3 ряд - ньютаг	
Бэхижүүлгэ	- Мүнөө шалгалтын ажал үнгэргэе. Асуудал уншаад, зуб харюу харуулхат. 4 харюуһаа нэгэ зүб харюуень дээрэнх харуулхат.	
Хэшээлэй дүн гаргалга.	- Зай, үхибүүд, шэнэ юу мэдэхэ болообта? - - Үгын гараһан һуури яагаад бии болодог бэ? - Хэшээлдээ хэр зэргэ ажаллабта, ойлгобта гэшхүүрэй хүүлшын шатада смайлик зурагты.	Үгын анхан ба гараһан һуури байдаг Суффикс нэмэхэдэ
Гэрэй даабари	Номоор даабари дүүргэхэ – дүрим уншаха 40 нюурта, 86 упражнени соо анхан гараһан һууритай паар үгэ олохот.	

